

GAZETA POZNANSKA.

Nro. 92.

w Srodę dnia 17. Listopada Roku 1813.

OBWIESCZENIE.

Prefekt Departamentu Poznańskiego.

Gdy Rada Naywyższa Tymczasowa Xięstwa Warszawskiego, uchwałą swoją z dnia 27. Października r. b. postanowić raczyła, iż drzewo i światło do koszar, wart, i kwater Oficerskich po Departamentach, tam gdzie te potrzeby dawniey kosztem Skarbu dostarczane były, z fundusów na manutencyą Magazynową wyznaczonych, zakupione bydź mają, i gdy Prześwietna Kommissya nadzwyczajna potrzeb Woyska zaleciła mi, abym drzewo i światło w myśl powyższej uchwały dla koszar, wart etc. przez publiczną licytacją z iak naywiększą dla Skarbu oszczędnością spiesźnie zakupił, wyznaczam przeto termin do odliczania tey licytacji osobno na drzewo sosnowe lub olszowe, i osobno na światło, na dzień 10. b. m. w Biórze Prefektury o godzinie 10 przed południem, wzywając wszystkich mających wolę do podjęcia się tey dostawy, aby na ten termin stanęli, vadium zaś na Złot polsk. 3000 poprzednio w dniu 17. b. m. złożyli i licyta swoje do wywodu słownego podawali. — Oświadczam przytém, iż z naymniey żądającemi za uzyskaném potwierdzeniem od przyzwoitey władzy, kontrakty zawarte będą, niemniey, że nikt bez złożenia poprzednio vadium, do licytacji przypuszczonym nie zostanie.

Poznań dnia 11. Listopada 1813.

Zastępca Prefekta:

Radzca Prefektury,
M o s z c z e ń s k i.

Za Sekretarza Generalnego, J. Lekszycycki.

Prefekt Departamentu Poznańskiego.

Uwadam wszystkich Kontrybuentów, że Naywyższa Rada Tymczasowa Xięstwa Warszawskiego, na dniu 26. m. z. postanowić raczyła zawieszenie pobierania podatków za-
ległych, po pierwszy dzień Czerwca r. b. aż do 1. Grudnia r. b. Od dobiodzieystwa tego
wyłączeni są Kontrybucenci starozakonnego wyznania, iako dostawą produktów dla woyska
nieobarczeni.

Poznań dnia 4. Listopada 1813.

Zastępca Prefekta: Radzca Prefektury,
M. M o s z c z e ń s k i.

Za Sekretarza Generalnego, J. Lekszycycki.

Prefekt Departamentu Poznańskiego.

Stosownie do Odezwy JW. Radzcy Stanu Dyrektora Generalnego Dóbr i Lasów Naro-
dowych z dnia 30. m. b., umieszczam następnie Listę imienną wszystkich tych Kompetencyo-
naryuszów, którzy do Ekonomów Narodowych w Departamencie tuteyszym zostali przekaza-
nemi, w celu pobierania Kompetencyi za rok 181 $\frac{1}{2}$ im należący się, a to dla ich szczególnéy
wiadomości, do kogo po wypłatę quest. Kompetencyi udawać się mają.

Poznań dnia 4. Listopada 1813.

Zastępca Prefekta:
(podp.)

Radzca Prefektury,
M o s z c z e ń s k i.

Za Sekretarza Generalnego, J. Lekszycycki.

Nazwisko Kompetencyonaryuszów.

Wymienienie
tych
Ekonomów,
do których
przekazanemi
zostali.

Ilość
kompetencyj
roczney.

Złot. gr. szl.

A. Kompetencyonaryuszom Swieckim.

1	Felicyanowi Niegolewskiemu za Starostwo Pobiedzkie
2	Antoniemu Mirosławskiemu za Starostwo KłECKO
3	Wojciechowi Lipskiemu i jego Małżonce Salomei z Obieziarskich z wsi Szem- borowa ad dies vitae sronie naydlużey żyjący
4	Wdowie Annie Gadkowskiej z wsi Szytkowa ad dies vitae
5	Jozefowi Bkorzewskiemu z Sołtystwa Nowawies ad dies vitae
6	Sukcessorom Jaworyni Skorzewskiej z Lipskich, ze wsi Borzykowa ad dies vitae Jozefa Turno
7	Staroście Bnińskiemu i jego Sukcessorom ze Starostwa Szrody
8	Staroście Bogusławowi Niezychowskiemu i jego Sukcessorom z wsi Illeno
9	Janowi Taroni z wsi Romieyki kościelne do 3. Maia 1834 roku, ieżeli Sukces- sorowie bywszego Posiedziela Jakoba Skowronskiego przędzy nie umrą
10	Stanisławowi Stobinskiemu z wsi Rudy do Sgo Jana 1824, ieżeli bywszy posie- dziciel Jakob Bieliński lub jego Sukcessorowie przędzy nie umrą
11	Hrabiemu Winceniemu Raczynskiemu z dobr Kunowa
12	Generałowi Niemoiewskiemu za Starostwo Szremskie
13	Adalbertowi Piotrowskiemu i jego Małżonce Ur. Felicyanie Skorzeńskiej z wsi Potarzewa, ad dies vitae naydlużey żyjącego
14	Joannie Złotnickiej z Dziembowskich z wsi Łaiewnik
15	Staroście Jozefowi Zablockiemu i jego żonie Agniszce z Swiegockich z wsi Trzebusławia ad dies vitae naydlużey żyjącego
16	Zamężney Ur. Leszczyńskiej z Krzyckich ze wsi Grabowa ad dies vitae
17	Zamężney Zarnieckiej byłey wdowie po Ur. Kęszykim z Starostwa Mosina do 19. Lutego 1839, ieżeli Sukcessorowie Xawerego Kęszyckiego przędzy nie umrą
18	Generałowi Rudzińskiemu z wsi Ławice, również od kanonu Kancelaryi Po- znańskiej i młyna Bogdanek ad dies vitae
19	Sukcessorowie Ur. Seweryny z Lipskich Mielżyńskiej ze wsi Pietrzykowa
20	Mateuszowi Mielżyńskiemu z dobr małego i wielkiego Grotzis do Września 1842, ieżeli ten przędzy nie umrze
21	Mielżyńskiemu za Starostwo Kłonowskie
22	t arosć. Franciszce Umińskiej za Starostwo Biłskie

Giecz.	5518	1	2½
KłECK.	2722	25	—
Powidz.	1617	15	—
dito	183	18	½
Skorzencin	157	20	2
dito	673	25	—
dito	1114	9	1
dito	127	20	2
Długogoślin.	183	26	2½
Rogoźno.	112	24	1
dito	2812	6	¾
dito	2114	—	—
Łazisk.	562	20	—
dito	582	16	¾
Ryszewo.	571	15	—
dito	2521	29	1
Mosina.	622	16	¾
Poznań.	1196	—	2
Szydłow.	3083	24	1
Poznań.	1659	6	2½
Turzen.	12015	25	1½
Krobia.	818	24	—

Summa A. Kompetencyonaryuszom Swieckim

— 40973 11 1½

B. Pensye dożywotnie.

1	Generałowi Kosińskiemu
2	Tolkmitowey pozostałey wdowie po zmarłym Intendencie Tolkmit

Rokitno.	9000	—	—
Poznań.	1000	—	—

Summa B. pensye dożywotnie

— 10000 —

W Warszawie dnia 30. Września 1813.

W zastępstwie Dyrektora Generalnego,
J. Łęski.

(podp.)

OBWIESZCZENIE.

Prefekt Departamentu Poznańskiego.

Do zastósowania się tak w publicznym iako i prywatnym kursie umieszczam nową Tabelę Ewaluacyjną przez Ministerium Przychodów i Skarbu pod dniem 13. m. z. wydaną, stanowiącą kurs zagranicznych pieniędzy w Xięstwie Warszawskim, iako to:

MINISTERIUM PRZYCHODÓW I SKARBU.

Stosownie do Artykułu 2go Dekretu N. Króla Saskiego wydanego w Dreźnie d. 29go Listopada 1810 r. polecającego ponawianie ogłaszania tabelli ewaluacyjney zagranicznych pieniędzy, kurs w Kraiu mieć mogących, niżej umieszczoną do powszechney wiadomości podać, i do niej wszystkim, kogo to tylko interessować może, tak Kassom publicznym iako i prywatnym osobom, stosować się zaleca.

T a b e l l a E w a l u a c y j n a
zagranicznych pieniędzy, kurs w kraiu mających od dnia 1. Listopada 1813 r.

		Złot. Gr.		Złot. Gr.	
<i>Srebrne Pieniądze.</i>					
Saskie:	Talary Konwencyjne	8	12	Pruskie: Talar	6 —
	Półtalary	4	6	Półtalarek	3 —
	Dwuzłotówki	2	3	Cwieć talarek	1 15
	Złotówki	1	1	Dwuzłotówka	2 —
	Półzłotki	—	15	Złotówka	1 —
Rosyjskie:	Stare Ruble bite aż do			Półzłotek	15
	panowania Piotra III. incl.	7	—	Tynf	1 3
	Ruble Katarzyny II. i t. n.	6	20	Szostak	— 10
	Półruble	3	10	Polskie: Od roku 1765, do 1786 incl.	
	Cwiartki	1	20	Talary od 8 zł.	8 12
Austriackie:	1 Sztuka od 20 kopieek	1	10	Półtalary	4 6
	1 Sztuka od 15 kopieek	1	—	Dwuzłotówki	2 3
	1 Sztuka od 10 kopieek	—	20	Złotówki	1 —
	Talary i półtalary			Półzłotki	— 15
	Konwencyjne, czyli Species, teyże wartości co Saskie.			Srebrniki	— 7½
	1 Sztuka od 30 Kreuzerów	2	3	Późniejsze, to jest: od roku	
	1 Sztuka od 20 Kreuzerów	1	12	1787, do 1793 inclusive:	
	1 Sztuka od 15 Kreuzerów	1	1	Talary od 8 zł.	8 —
	1 Sztuka od 10 Kreuzerów	—	21	Talary od 6 zł.	6 —
	17 Kreuzerówka stara	1	—	Czterozłotówki	4 —
	7 Kreuzerówka stara (a)	—	12	Dwuzłotówki	2 —
	Talar Brabancki czyli Krontalar	9	12	Złotówki	1 —
	Półtalara	4	21	Półzłotki	— 15
	Cwierć talara	2	10	10 Groszówki	— 10
				Francuzkie: 1 Sztuka od 5 franków	

(a) Nowe Austriackie 12 i 7 Kreuzerówki ani w Kassach publicznych ani w kursie przyjmowane być nie powinny. W ogólności wszelkiego rodzaju pieniądze, w tabelli niniejszey ewaluacyjney nieumieszczone, w Kassach przyjmowane nie będą, kurs ich jednak przez to w publiczności nie tłuśnie się.

(b) Zupełnie ściśle biorąc wartość jednego franka, jest 1 zł. 18 gr. 11 ²⁵/₃₂ denarów. Wartość 2 franków i 5 franków wypada również w ułomkach, które każdy łatwo zrównać sobie może, biorąc za zasadę, iż 37 franków czynią 60 zł. równo. W oznaczeniu tabellowem ułomki opuszczone zostały, iako nie mogące być w pojedynczych sztukach zrealizowane, co się również i do innych obcych pieniędzy rozciąga.

Złot. Gr.

Złote Pieniądze.

Włoskie: z popieraniem N. Cesarza

Francuzów i Króla Włosk.

1 Sztuka od 5 Lirow .	8	3
1 Sztuka od 2 Lirow .	3	7
1 Sztuka od 1 Liry .	1	18
$\frac{1}{2}$ Liry, czyli 10 Soldów	—	24
$\frac{1}{4}$ Liry, czyli 5 Soldów	—	12
20 Soldowa sztuka Piemontska, czyli Sardyńska, Króla Wiktora Amedeusza	—	15
10 Soldowa sztuka Piemontska, czyli Sardyńska, Króla Wiktora Amedeusza	—	7 $\frac{1}{2}$
Westfalskie Talary .	8	12
Niemieckie różne: Półtalary Westfalskie, Hannowerskie, czyli Brunświcko - Lüneburgskie, Brandeburskie stare, Meklenburgsko-Szweryńskie mające wstępku ułomek $\frac{2}{3}$, lub liczbę		
24 Marien-Grosch po	4	15

Czerwone złote: Saskie, Xięstwa Warszawskiego, Austriackie, Holenderskie, tak dawniejsze, iako też w ostatnich czasach robione z popieraniem Króla Ludwika, Polskie, Węgierskie, Pruskie, Weneckie, Genueskie, Florenckie, Salzburskie, Duńskie, po . . . 16 Zł. 15 gr.

Friedrichsd'ory Saskie pojedyncze	30 —
Friedrichsd'ory Saskie podwoyne	60 —
Friedrichsd'ory Pruskie pojedyncze	30 —
Friedrichsd'ory Pruskie podwoyne	60 —

W tey wartości przyjmować będą wszystkie Kassy w podatkach wyżej wyrażone złote pieniądze. Co się tycze tych złotych pieniędzy kursu w publiczności, ten zależy od potrzeby sprzedających, lub nabywających też pieniądze, w czém zupełna wolność każdemu jest zostawiona.

Lubo w Nocie pod lit. (b) frakcyie Francuzkich pieniędzy są wyrażone, i jest wzmianka o frakcyiach innych obcych pieniędzy, Kassy jednak na takowe frakcyie uważać nie będą, i pieniądze obce według szacunku każdej sztuki w złotych i groszach wyrażonego przyjmować mają. W Warszawie dnia 13. Października 1813 r.

Dyrygujący Ministeryum Skarbu
(podpisano) v. COLOMB.

Bienkowski, Jeneral. Insp. Menn.

Przytém ostrzegam Publiczność, że ktokolwiekby z prywatnych przyjmować i wydawać nie chciał pieniędzy podług ustanowionej ewaluacyi, zostanie po przekonaniu stosownie do Art. 6. Dekretu Króla Jmci Saskiego z dnia 29. Listopada r. 1810. (Nr. Dziennika praw 24.) pod Sąd Kryminalny oddany; nadto jeżeli jest Kupcem, Fabrykantem, Rzemieślnikiem, odebrana mu będzie koncessya, lub zakazane prowadzenie handlu i professyi.

Poznań dnia 5. Listopada 1813.

Zastępca Prefekta: Radzca Prefektury,
(podp.) Mosszczeński.

Za Sekretarza Generalnego, J. Lekszycki.

Z Petersburga d. 1. Paźdz. d. s.

Nie dawno były przedstawione Jego Imperatorskiej Mości, w głównej kwaterze w mieście *Teplie*, próby produktów rękodzielni Moskiewskich. Jego Imperatorskiej Mości przyjemne było poglądać na nie, iako na najlepsze dowody pomyślnego stanu naszych fabryk, pomimo ich zniszczenia w czasie napaadu nieprzyjaciela. Wtém zdarzeniu Jego Imperatorska Mość raczył oświadczyć najwyższą swoją wolę, aby, iako taki postęp krajowych fabryk dla każdego Rossyjanina przyjemnym bydz powinien, tak też Ministerium Spraw Wewnętrznych wydawać ma każdego roku drukowane opisanie wszystkich Rossyjskich rękodzielni, z oznaczeniem: dokogo iaka fabryka należy, gdzie się znajduje, i ile iakich produktów wyrabia się w niej w przeciągu roku.

Z Wilna d. 18. Października d. s.

Ogłoszenie Rządowe.

Kommissya ustanowiona w mieście *Wilnie* dla konfiskaty majątków tych osób, które łącznie z nieprzyjacielem oddaliwszy się za granicę, ztamtąd na czasznaczony Manifestem z dnia 12 Grudnia r. z. niepowróciły, ogłasza, imo. Okazało się: iż niżej wyrażeni Obywatele i innego stanu ludzie, zjednoczywszy się z nieprzyjacielem, iedni z nich z nim się razem oddalili, drudzy zaś za granicę wyiechawszy, nie powrócili na terminznaczony powyższym Manifestem, których to osób majątki uległy konfiskacie, a mianowicie: z Powiatu *Wileńskiego*: Dominik Xiążę Radziwiłł, Hrabia Ludwik Pac, Hrabia Alexander Potocki, Kollegialny Radzca Lubański, Antoni Chrapowicki, Kamer Junker Mikołaj Abramowicz, byłych woysk Polskich Generał Xawery Hrabia Niesiołowski, Podczaszcy Józef Kossakowski, Obywatela miasta *Wilna* syn, Stanisław Mickaniewski, Wileński Obywatel Ludwik Piotrowski, Ty-

ularny Radzca Kalixt Daniłowicz, Kollegialny Registrator Józef Krzyczewski, byłych woysk Polskich Brygadier Józef Hrabia Kossakowski, Hrabia Alexander Chodkiewicz, Łowczy Litewski Józef Kossakowski, Marszałka Stołowickiego syn, Stanisław Radziszewski, syn Starościny Miedzwiejskiej Janusz Kozieł, Oszmiański Podkomorzyc Alojzy Jankowski, Radzey Stanu syn Joachim Czyż, byłego Grodziskiego Wileńskiego Prezydenta syn, Adam Hauwalt, Kazimierz Walentynowicz, Xiążę Józef Giedroń, Jan Horodecki. Z Powiatu *Kowieńskiego*: Franciszek Kulesza. Z Powiatu *Telszewskiego*: Jan Skicki, Odstawny Kornet Henryk Krzywkowski, Stanisław Gadon, Euzebiusz Bucewicz, Stanisław Towtkiewicz, Maciej Pikturka, Bitowt, Józef Przyjałkowski, Wojciech Baniuszewicz. Z Powiatu *Rosieńskiego*: Hrabia Henryk Zabiello, były Litewski Nadworny Marszałek Michał Giełgud, synowie jego Antoni, Xawery, Jan Giełgudowie, Stanisław i Kazimierz Ronikierowie, Strażnik Ludwik Giełgud, Stanisław Tyszkiewicz. Konstanty Zabiello, Władysław, Antoni Kszakowscy, Franciszek i Gaspar Bilewiczowie, Stanisław Bilewicz, Henryk Gudowski, Jan Grajewski, Franciszek i Ignacy Przeciszewscy, Adam i Jan Suchodolscy, Ignacy Mikucki, Franciszek Monkiewicz, Baron Szulz, Jakób Tubilewicz, Antoni Chomiński. Z Powiatu *Szawelskiego*, Sędzia Graniczny Kalixt Dowiat, Sędzia Grodowy Michał Gósciewicz, Wincenty Butrym, Józef Sebestyański, Benedykt Damaszewicz, Kazimierz Staniewicz, Józef Gosztofft, Adam Tański, Kazimierz i Józef Narbutowie, Syrewicz, Jacek Kiewnarski, Józef Burmiewicz, Tomasz Grudziński. Z Powiatu *Upickiego*: Alojzy Zawisza, Sądu niższego Ziemskiego Upickiego Podkanclarzysta, Dominik Dworzecki, Józefat Erdman, Andrzej Podskoczym, Piotr Krauz, Hilary Szukszta, Sędzia

Graniczny Upicki Benedykt Wereszczyński, Gubernialny Registrator Jan Wyganowski, Franciszek Proniewski, Jan Rajuniec, Jan Baniewicz, Onufry Baniewicz, Antoni Ciemołoński, Krzysztoff Ciołkiewicz, Jan Pleśniewicz, Karol Wereszczyński, Józef Eysymon, Stefan Gościcki, Kazimierz Butwiłowski, Wincenty Butkiewicz, Wincenty Szuman, Jakób Borowski, Józef Klimowicz, Bartłomiej Szemeld, Józef Piekarski, Hipolit Mitkiewicz, Józef Troianowski, Józef Maczkowski, Jan Nolteyn, Felicyan Andruszkiewicz, Stefan Rakowski, Antoni Bernatowicz Alexy Gineyt, Piotr Witkiewicz, Wincenty Staniewicz, Fabian Olszewski, Bonifacy Mitkiewicz, Stanisław Dowiat, Józef Staszewski, Michał Staszekiewicz, Jan Eydrygiewicz, Krzysztof Wereszczyński. Z Powiatu *Trockiego*: Wielńskiego głównego sądu 2go Departamentu Prezydent Gabryel Xiążę Ogiński, Franciszek Jelski, Gabryel Hryniewicz. Z Powiatu *Wilkomirskiego*: Kazimierz Hrabia Plater, Assessor sądu niższego Xawery Żarnowski. Z Powiatu *Ozmińskiego*: Kajetan Zawdzki, Onufry Sulistrowski, Antoni Strupiński, Porfiry Ważyński, Ignacy Zienkowicz, Wilbik, Tomasz Tomkiewicz, Jan Hryniewicz, Wincenty Jasiński, Franciszek Rutkowski. Z Powiatu *Zawileyskiego*: Marszałek Powiatowy Karol Przeddziecki, Justyn i Józef Dawgiałowie, Stanisław Żołądz, Ignacy Dzieblewski, Józef Mikosza. Z Powiatu *Brastawskiego*: Polskich woysk Generał Romuald Xiążę Giedroyć, Tadeusz Rudomina, Józef Szraden. —

2do Jeżeli kto cokolwiek ma należącego do wyżej wyrażonych osób, a osobliwie summy pieniężne, ten powinien bezzwłocznie obiawić mieyskim i ziemskim Policyom. 3tio Ażeby mający w czasowym posiadaniu za jakimkolwiek prawem, należące do wyż wyrażonych osób majątki ruchome i nieruchome, iako też stosujący do majątków takowych

konfiskacie uległych pretensye, pomienione prawa i inne dokumenta a w tey liczbie i obliży w oryginałach, składali w Kommissyi konfiskacyney *Wileńskiej*, w przeciągu trzech miesięcy, licząc od pierwszego wydrukowania w gazetach, na mocy Naywyższego ukazu Rządzącego Senatu 1780 roku d. 27. Stycznia.

Z Brześcia Litewskiego d. 24. Wrześn. d. s.

Odprawiła się tutaj dnia dzisiejszego za miastem na polu wielka uroczystość. — Trzydzieści cztery szwadrony iazdy, pozostało w okolicach tutejszych od uformowanych i wysłanych dawniey do woyska Polskiego siedmdziesiąt czterech szwadronów, wyruszyły za granicę. Stały one uszykowane w czworogran, wśrodku którego obecny głównodowodzący Generał iazdy *Kołogrywow*, z Generałami i Oficerami słuchał nabożeństwa śpiewanego przez Archimandrytę i Xięży tutejszego Monasteru; po tém skończoném, pokropieni wodą święconą, żołnierze przeciągali około swego Generała, który przeprowadziwszy ich za granicę, podróżkajnym swoim oświadczył ukontentowanie, za doprowadzenie w tym krótkim czasie wychodzących szwadronów, do takiego stanu, że one z starą iazdą porównane być mogą, — Na mieysce wyszłych postąpiły tutaj inne szwadrony, około wydoskonalenia których, w obecności samego głównodowodzącego z wielką pracuią troskliwością.

Z Berlina dnia 11. Listopada.

Przybyli: Szwedzki goniec *Ruffthal* ze *Stralsundu* (do główney kwatery Królewicza Szwedzkiego; strzelec polny *Herrmann*, gońcem z *Brunświku*; Saski strzelec polny *Wagner*, gońcem do *Coswig*; oddział z 16tu Oficerów i 260 gemeynów, w niewolę wziętych, tudzież 259 zbiegów z *Dessawy*.

Wyiechali: strzelec polny *Bock*, gońcem do woyska; Minister *Voss*, do *Havelberga*; W. Łowczy Hrabia *Moltke*, do *Strelitz*.

Z Lipska dnia 1. Listopada.

Dzień wczorayszy był dniem wiecznie pamiętnym, w którym miasto nasze obchodziło uroczystość natchwaleniejszego zwycięstwa, uroczystość oswobodzenia Niemieckiej oyczyzny, tryumf świętej i sprawiedliwej sprawy ludzkości, a zarazem wybawienie swe z najsroższych niebezpieczeństw. W wigilią wszystkie dzwony kościołów zapowiadały obchód zwycięstwa. Około godziny 10. udał się J.O. W. Rządca *Saxonii*, Książę *Repin*, w towarzystwie dyrygującego Kommissyą centralną Ministra Barona *Stein*, będących tu Generałów, Oficerów, Magistratur i t. d. do kościoła *S. Mikołaja*, gdzie po odprawioném uroczystém nabożeństwie, odśpiewano hymn: *Te Deum*, wśród dźwięku dzwonów i strzałów karabinowych. Powszechne miasta oświecenie zakończyło tę pamiętną uroczystość.

Dnia 25. Października znaleziono w *Elsterze* tuż przy mieście tutejszém zwłoki Marszałka Francuzkiego, Xięcia *Poniatowskiego*, które dziś uroczystym obrzędem do grobu spuszczone.

Z Lipska d. 7. Listopada.

Osada *Torgawska* czyniła d. 2. 3. i 5 t. m. wycieczki przeciw woysku Saskiemu, opasującemu plac na lewey stronie *Elby*, lecz zawsze przymuszona była powracać ze stratą do twierdzy. Nieprzyjaciel poniosł znaczną stratę w zabitych i rannych. Także Sasi mają 5ciu rannych Oficerów, między którymi Porucznik *Schellig* od lekkiej piechoty śmiertelnie ranny, niemniej 60 zabitych i rannych gemeynów.

Wyszło tu z strony Rządu kraiowego następujące postanowienie:

„Pamiętne dni, które niedawno na równinach *Lipska* les *Europy* rozstrzygnęły, wra-

cają wam *Saxonowie*, tak długo oczekiwaną wolność. Usprawiedliwiłicie dotychczasową nieczynność waszą w wielkim boju, wiedzionym za najwyższe skarby ludów, przez to, że posłuszeństwo dla waszego rządu niedozwolilo wam poyść za głosem serc waszych; że, ujęci w więzy nieprzyjaciela, któren kray wasz swoimi załął hufcami, nie mogliście wyciągnąć ramion waszych za sprawę Oyczyzny. Rząd wasz, po zdarzeniach ostatniego czasu, nie może wam nakazać posłuszeństwa, któreby się sprzeciwiało woli mocarstw Sprzymierzonych, pod których opiekę Opatrzność kray wasz oddała. Wasze miasta i kray niewidzą już żadnego nieprzyjaciela, prócz małych wyjątków.”

„Daley więc! powstańcie za wielką sprawę oyczyzny. Byliście świadkami, iak wasi Niemieccy bracia walczyli za tę sprawę, iak Bóg błogosławił ich usiłowaniom. Kray wasz iest teatrem odzyskaney na nowo rycerskiej sławy Niemieckiej. Żadnego ieszcze w tém wszystkiém nie macie udziału. Waleczność woyska waszego sprzyiała uciemienięciu i uciemienięciu.”

„Pomniycie na czasy dawniejsze, gdzie każde poruszenie ludu Niemieckiego za oyczyznę, wolność i religią, najsławniejszych miało uczestników; spórzycie na przykład waszych zwycięstwem i sławą uwieńczonych Niemieckich sąsiadów i t. d.

„Podpisane Wielko-Rządztwo, któremu dostojne Sprzymierzone Mocarstwa naczelny zarząd tego kraiu poruczyły, ma sobie za najważniejszy troskliwość swojej przedmiot: najsławniejszy rozwinięcie i utworzenie wewnętrzney siły zbrojney kraiovej. Wystawiane bydy mają milicye i pospolite-ruszenie, na wzór tych, których użyteczność w Kraiach ościennych dowiedziona została, ze względu na właściwe okoliczności kraiu i mieszkańców.”

„Wielko-Rządztwo, w ufności, iż odezwa niniejsza znajdzie umysły mieszkańców przygotowane i skłonne do boju za oyczyznę, wzywa nasamprzód wszystkich tych, którzyby się zgłaszać chcieli jako ochotnicy, i w tym względzie stanowi co następuje:

„Ze zdolnych do oręźa ludzi Saskiego narodu, którzy się stawiają z dobrowolnej pobudki służenia oyczyźnie, utworzona będzie oddzielna legia. Składać się będzie ze wszelkich głównych gatunków wojska, i mieć nazwisko:

„Chorągiew ochotniczych Saxonów.”

(Tu następują szczególne urządzenia i przepisy, zgodne z ustawami dla Pruskiej milicji i pospolitego ruszenia.)

„Chorągiew ochotniczych Saxonów składać się będzie tymczasowo: 1) Z jednego pułku jazdy 5-szwadronowego; rachując w to 2 szwadrony konnych strzelców i 2 szwadrony huzarów. 2) Z 2 pułków strzelców, każdy z 4ch kompanii zwyczajnych strzelców, i jednej kompanii strzelców, sztućcami uzbrojonych. 3) Z jednej kompanii saperów i inżynierów. 4) Z stosownego korpusu artylleryi, przy którym znajduje się jedna kompania rzemieślników. 5) Z potrzebnej liczby urzędników zdrowia i żywności dla rzeczoney chorągwi i całej milicji.”

(W końcu naznaczony jest stosowny czas stawiania się w wskazanych biórach)

W Lipsku d. 31. Października 1813.

Wielko-Rządca, Xiażę Repnin.

W Dreźnie wyszły w ostatnich dniach Października następujące rozkazy, z których widać nieszczęśliwe tego dobrego miasta położenie:

1) Na wyraźny rozkaz Cesarsko-Francuzkiego Marszałka *Gouvion St. Cyr*, natychmiast spisane bydź mają wszelkie artykuły żywności w mieście i na nowém mieście.

Z tego powodu wszyscy mieszkańcy miasta mają niezwłocznie podać zapasy żywności, podług rubryk w załączonej tabeli przepisanych.

2) Z rozkazu Cesarsko-Francuzkiego dowodzącego Marszałka Hrabiego *Gouvion St. Cyr* i Gubernatora Hrabiego *Durosnel*, podaje się niniejszém do wiadomości każdego, że pomieniony Marszałek osądził za rzecz konieczną, ażeby mieszkańcy tutejsi opatrzyli się w żywność na dwa miesiące. Innym mieszkańcom zostawia się wolność oddalenia się z miasta.

3) W skutek wyraźnego rozkazu Marszałka *de St. Cyr*, wszyscy mieszkańcy winni są dostawić niezwłocznie na podwórze ratuszne starego miasta wszelkie próżne beczki, sładki, skrzynie, kosze, iakiego bądź gatunku, ażeby takowe do dyspozycji Pana *Marion* od korpusu inżynierów Francuzkich wydane bydź mogły. Dreżno dnia 29. Październ. 1813.

(podp.) Rada miasta Dreżna.

Z Lipska dnia 9. Listopada.

Podług urzędowych wiadomości od wojska Dreżno oblężającego, osada tamieczna, zrobiwszy niepomyślną wycieczkę w zamiarze przebicia się do *Torgawy*, oświadczyła chęć kapitulowania. Żądała ona wolnego wyciągnięcia do *Francyi*, lecz oblężający korpus niechciał na to zezwolić, tylko ażeby poszła w niewolę wojenną. Prowadzono dalsze układy, a przy panującym niedostatku żywności i t. d. spodziewać mię można, iż się podda. — Także o *Erfurt* układa się wojsko oblężone z oblężającym. Osada żądała zawieszenia broni.

Król Imię Pruski przejechał dziś tędy z *Berlina* do głównej kwatery.

D O D A T E K
DO
GAZETY POZNANSKIEY

Nr. 92.

Z Berlina dnia 12. Listopada.

(O godzinie 6. wieczornej.)

W tej chwili odbieramy przez nadzwyczajną okazją następujące:

Wiadomości od Woyska.

Główna Awatara w Schlüchtern
dnia 2. Listopada 1813.

Dowodzący naczelnie woyskiem Austryacko-Bawarskiem Generał iazdy Hrabia *Wrede*, ruszył był szybkim pochodem z *Würzburga* do *Hanawy*, dnia 28go z. m. uderzył na to ostatnie miasto, zabrał iednego Generała, wielką liczbę Oficerów i 1200 ludzi w niewolę.

Tu ztąd wysłał Generał Hrabia *Wrede*, Bawarskiego Generała Porucznika Hrabiego *Rechberga* do *Frankfortu*, z rozkazem, ażeby oczyścił miasto z nieprzyaciela, usadowił się tamże, a w przypadku uderzenia nań przewyższającą siłą, cofnął się po moście na *Menie* do *Sachsenhausen*.

Tymczasem przednia straż woyska Cesarza *Napoleona*, stanęła w okolicy *Hanawy*; przyjął ją dzielnie dnia 29. Pazdziernika Generał iazdy Hrabia *Wrede*, i przwprawił o stratę 4000 ludzi w iednych, naywięcey od młodey gwardyi, między którymi 200 Oficerów znajdowało się.

Dnia 30. Pazdziernika uderzył Cesarz *Napoleon* całą swą potęgą na Generała iazdy, Hrabiego *Wrede*, w posadzie iego po obu stronach gościńca wiodącego do *Hanawy*;

mimo przemagającą siłę nieprzyaciela w artylleryi i iazdzie, rozchwiała wszystkie iego nateżenia świetna waleczność woysk sprzymierzonych, które zachęczone przykładem swego bohatyrskiego wodza, naydzielniejszy dały opór. Ponowione zapędy nieprzyaciela, usiłującego przełamać środek woysk sprzymierzonych na głównym gościńcu, i wymusić przyście przez *Kinzig*, obróciła wniwecz waleczność piechoty Bawarskiej, pułku piechoty *Sceklera* i grenadyerów Austryackich, wsparta kierowanym dobrze ogniem działowym.

Koło wieczora i już późno w noc powtarzał nieprzyaciel z całą swoją iazdą nayzaciejsze ataki na głównym gościńcu, które podobnież zostały odparte i nieprzyaciel aż do lasa zapędzony. Leka iazda Bawarska, pułk ułanów *Schwarzenberga*, pułk dragonów *Knesewicha* i pułk huzarów Arcy-Xięcia *Józefa*, chwalać się okryły. (Następują pochwały.)

W nocy, po tych morderczych potyczkach, w których woysko sprzymierzone walczyć musiało ze starą i młodą gwardyą, tudzież ze szcątkami 6sciu dywizyów, pod dowództwem Cesarza *Napoleona*, strzelał nieprzyaciel do *Hanawy*, które to miasto zaczęło się w kilku miejscach palić. Generał Hrabia *Wrede* utrzymał się przez noc w mieście; przekonawszy się iednakże, że miał do czynienia z główną potęgą nieprzyaciela, który wszystkich sił dokładał dla zasłonięcia swego

odwrótu ku *Moguncyi*, opuścił dnia 31 z rana o godzinie 3mej *Hanawę*, którą nieprzyjaciel niezwłocznie osadził, i usadowił się po za *Kinzig*, z kąd niezmiernie dokuczał ustępującemu wciąż nieprzyjacielowi, o znaczną przyprawiwszy go stratę.

O godzinie 2giej z południa, kazał Generał jazdy Hrabia *Wrede* wziąć *Hanawę* wstępnym bojem. Z bezprzykładną odwagą poszło wszystko naprzód, Generał *Wrede* na czele; Generał ten ugodzon kulą w brzuch dolny, padł śmiertelnie raniony. Upadek bohatyrskiego wodza zapalił woysko do wściekłości. Wszystko, co się opierało, zostało zrąbanem; miasto wzięto szturmem i utrzymo się w niem przeciw wszelkim ponawianym natarzeniom nieprzyjaciela, usiłującego je odzyskać; zabrano przy tem w niewolę 2 Generałów nieprzyjacielskich, tudzież wielką liczbę Oficerów i gemeynów.

Tak stały rzeczy dnia 31 o godzinie 8 wieczornej przy odejściu ostatniego raportu. Feldmarszałka Porucznika Hrabiego *Fresnel*, któremu Generał jazdy Hrabia *Wrede*, zostawszy ranionym, dowództwo woyska powierzył. Sprzymierzeni zabrali byli do tej godziny więcej 5000. ludzi w niewolę, także dwaj Francuzcy Generałowie *Sulkowski* i *Zabietto* przeszli do woysk sprzymierzonych, i 2 pułki jazdy Bawarskiej.

Dnia 31. zrana słyszano mocne z dział strzelanie od *Frankfortu*; oczekujemy co chwila rapportu i domyślamy się, że Generał Porucznik Hrabia *Rechberg* uciera się z czołem kolumn nieprzyjacielskich.

Podczas kiedy Generał *Wrede* przed *Hanawą* tak chlubnie walczył z całą potęgą nieprzyjacielską, korpusy podjazdowe Generała Porucznika Hrabiego *Orłowa-Denisowa* i Attamana Hrabiego *Płatowa* nagabywały wciąż dotkliwie tylną iey straż.

Feldmarszałek-Porucznik Hrabia *Bubna*,

który dziś w *Gelnhausen* stanie, donosi, że za każdym krokiem pomnaża się wielka nędza, którą niewypowiedzianie prędki odwrót nieprzyjaciela na woysko iego sprowadził. Przednia straż obozuie pośród trupów; wszystkie kościoły i domy zapełnione są umarłymi lub konającymi Francuzami, a tysiące włóczgów, pasujących się ze śmiercią, w najopłakaszym są stanie.

Korpusy podjazdowe Generała *Wrede* przeięły Francuzkiego gońca z oryginalnemi doniesieniami Xięcia Dalmacyi (Marszałka *Soult*) o najnowszych zdarzeniach na Hiszpańsko-Francuzkiej granicy. Widać z nich, że Feldmarszałek *Wellington* odparł nieprzyjaciela dnia 7. Października za *Bidasson* i wszedł już z częścią swego woyska na territorium Francuzkie; że Marszałek *Soult* mocno się lękał, byż od Lorda *Wellingtona* pokonanym, i że ostatni wydał do swego woyska odezwę, w której mu oświadczył, że we *Francyi* stanie na zimowych leżach.

Główna kwatera w *Schmalkalden* dnia 29. Października.

(Austryackie wiadomości od woyska).

Dnia 24 t. m. główna potęga woyska Austryacko-Bawarskiego, pod rozkazami Generała jazdy Hrabiego *Wrede*, po nader przykrych pochodach, stanęła przed *Würzburgiem*. Gdy Francuzki dowódca wzbraniał się poddać miasto Generałowi *Wrede*, kazał tenże strzelać do niego w nocy z 25 na 26ty z 80 pascz ognisnych. Dnia 25. zawarł Francuzki Generał *Tarneau* kapitulacyą, na mocy której osadziły miasto woyska Austryacko-Bawarskie. Generał Hrabia *Wrede*, którego woysko z niecierpliwością wygląda momentu zmierzenia się z nieprzyjacielem, tak śpieszno ruszył w dalszy pochod, że dnia wczorayszego stanął już z swem woyskiem w *Hanawie*. 6000 ludzi woyska Francuz-

kiego cofnęło się ku *Frankfortowi*. Generał jazdy Hrabia *Wrede*, wysłał dostateczny korpus do oczyszczenia tego miasta z nieprzyjaciela i odparcia go za *Ren*.

Względem W. Xięstwa Frankfortckiego wydał Generał *Wrede* do mieszkańców następującą odezwę:

„Gdy Jego Król. Wysokość W. Xiążę Frankfortski, za zbliżeniem się woysk sprzymierzonych, opuścił swe kraje, i przez uczynione Królewsko-Bawarskiemu Posłowi przy jego dworze oświadczenie, że poselstwo jego uważać należy za ukończone, iawnie dał poznać, iż myślą jest jego pozostać wiernym dotychczasowemu politycznemu systematowi przeciw świętej sprawie Niemiec, i nie łączyć się ze sprawą najdostojniejszych Mocarstw sprzymierzonych, zaczęł podpisywać naczelną wódz połączonego Austriacko-Bawarskiego woyska, Generał jazdy Hrabia *Wrede*, widzi się zmuszonym, zająć tymczasowicie w posiadanie wszystkie państwa Jego Król. Wysokości w imieniu mocarstw sprzymierzonych i oddać je w administracyę.

Podpisany naczelnie dowodzący Generał, w imieniu mocarstw sprzymierzonych, kazał tym końcem Ministrowi Sprawiedliwości i Spraw Wewnętrznych W. Xięstwa Baronowi *Albini* wykonać przysięgę wierności, poleciwszy onemuż odebranie takowej od innych Ministrów i od wszystkich władz krajowych.

Wszystkie więc Zwierzchności krajowe, w którymkolwiek bądź działaniu zakresie, pozostały czynnymi i od chwili wykonania przysięgi sprawować będą swe obowiązki w imieniu mocarstw sprzymierzonych.

Rozporządzenie to niech będzie dla poddanych W. Xięstwa przekonującym dowodem przychylnych chęci najdostojniejszych mocarstw Sprzymierzonych. Zachowana będzie najściślejsza karność; ale też z tém większą pewnością spodziewane jest z ich strony predkie posłuszeństwo i wszelka powolność.

Dan w głównej kwaterze w *Hannowie*, dnia 28. Października 1813.

Wrede, Generał jazdy.

Wszyscy urzędnicy wykonali tymczasowo przysięgę mocarstwom Sprzymierzonym.

Z Miśni d. 23. Października.

Część oddziału Imperatorsko-Rossyjskiego Generała *Knorring*, uderzyła dziś na nieprzyjaciela, miasto tutejsze zajmującego, pod dowództwem Pułkownika *Busmana*. Przymuszony został nieprzyjaciel do ustąpienia z miasta, i cofał się śpiesznie ku *Dreznu*, podługnie *Elby*. Zabrano przeszło 200 niewolnika, zdobyto 5 dział nieprzyjacielskich w *Miśni*, i Rossyanie osadzili miasto.

Z Halli dnia 4. Listopada.

Wyszły tu następujące obwieszczenia:

1) Do mieszkańców dawnych Prusko-Niemieckich prowincyów, traktatem Tylżyńskim odstąpionych.

(Jest to to samo obwieszczenie, które Król Pruski dał 6. Kwietnia r. b. w *Wrocławiu* wydał.)

2) Ustawa Królewsko-Pruska d. d. *Wrocław* 22. dnia Lutego 1813. względem noszenia kokard Pruskich.

3) Względem karania zbrodni przeciw bezpieczeństwu woysk d. d. *Wrocław* dnia 17. Marca 1813.

4) N. Król Pruski raczył ustanowić Gubernią Woyskową do zarządzania odzyskanych prowincyów Jego Monarchii na lewym brzegu *Elby*.

Składa się z woyskowego Gubernatora, Generała Majora *Krusemark*, i Cywilnego Gubernatora, tajnego Rady stanu *Klewica*; obadwa stanowią Gubernią Woyskową, i wydają wszelkie rozporządzenia pod wspólnym podpisem.

Niemasz najmniejszej wątpliwości, iż

mieszkańcy tej prowincyi okazać się wiernymi i przywiązanymi do dawnego swego Monarchy, niemniej posłusznymi ustawom Gubernii Woyskowej i podległym iey Zwierzchnościom.

Dotychczasowe Zwierzchności sprawują tymczasowo nadal swe urzędowania, iednakże wiemieniu Króla Jmci Pruskiego, naszego najmiłościwszego Pana, i zaręczają mu wierność i posłuszeństwo oddzielnym rewersem. Wzbraniający się lub podeyrzany, oddalony będzie z urzędu.

Na miejsce Prefektów, ustanowieni są dla osadzonych dotąd prowincyów, tajny Radca Regencyiny Baron *Schele* i tajny Radca finansowy *Köpken*; mianowicie, pierwszy dla cyrkułu *Saalskiego*, hrabstwa *Mannsfeld*, części pierwszego cyrkułu *Holz* i Xięstwa *Halberstadt*; ostatni dla starey *Marchii*, większej części *Magdeburskich* cyrkułów *Holz* i majątności *Weferlingen*. Granice i obwód ich departamentów mają byćz dokładniej oznajmione.

W Halli dnia 28. Października 1813.

Królewsko-Pruska Woyskowa Gubernia dla Pruskich Prowincyów na lewym brzegu *Elby*.

K l e w i z.

- 5) Obwieszczenie tyczące się złożenia Bogu modłów za zwycięztwa i t. d.
- 6) względem formowania woyska w prowincyach Pruskich na lewym brzegu *Elby*.

Z Fuldy dnia 5. Listopada.

Od dnia 29. do 31. Października zaszły pod *Hanawą* bardzo zacięte potyczki. Generał *Wrede* — choć kilka dywizyów stronami wysłał — bił się przez trzy dni z całemi szczątkami woyska Francuzkiego, które ieszcze do 80,000 ludzi rachowano, i utrzymał się przy *Hanawie*, tak że wielka ich część zniewoloną była, ochronić się w prawą ku rzece *Lahn*.

Napoleon udał się przez *Frankfort*, gdzie

kilka tylko godzin bawił, do *Moguncyi* i stanął tam zapewne dnia 1go. Generałowie *Sutkowski*, *Zabietto* i inni Polacy, przeszli z swemi woyskami. Do reszty Polaków z 1500 ludzi miał *Napoleon* mowę zagrzewiającą, i udało mu się zatrzymać ich, chociaż już uwolnienia swego byli żądali.

Cesarz Austryacki odprawił iutro wiazd swój do *Frankfortu* nad *Menem*.

Z Würzburga d. 27. Październ.

Po pięćkrotném nadaremnm wezwaniu nieprzyjacielskiego Generała do poddania miasta, stanęła nareszcie wczoraj o godzinie 1. z południa kapitulacya tego miasta między Generałem jazdy, Hrab. *Wrede*, a dotychczasowym Francuzkim dowódcą *Würzburgu*, Generałem dywizyi *Turreau*. W skutek tej umowy wyszli Francuzi z działami do twierdzy, a Generał *Wrede* odprawił wiazd swój do miasta o wpół do 5tej wieczornej z częścią swego korpusu. Ma tu dziś przyciągnąć korpus woyska Rossyisko-Pruskiego. Francuzki dowódca twierdzy wydał dziś o godzinie 10. przedpołudniem woyska *Würzburgskie*, które było w twierdzy.

Dnia 28. Października. Ustanowiona od W. Xięcia tajna Rada stanu, wydała dnia 26. m. b. następującą odezwę: „Zwycięztwo, którego Przedwieczny użyczył sprawiedliwej sprawie mocarstw przeciw *Francyi* sprzymierzonych, rowiazało stósunki, pod któremi W. Xięstwo *Würzburgskie*, jako część ligii *Reńskiej*, doznawało tak nieznośnego obcey przemocy uciemżżenia. Zawitała chwila oswobodzenia. Zrzeka się odtąd W. Xiążę, nasz Najmiłościwszy Monarcha, owych dokuczających stósunków, a przystępuje do świętej sprawy Sprzymierzonych z wszelkimi siłami i sposobami, iakich mu Boska Opatrzność użyczyła, i chce, aby go wierni poddani sposobem myślenia i uczynkiem wspierali.“

Z Frankfortu d. 6. Listopada.

Dziś o godzinie 11. przed południem przybył do naszego miasta N. Cesarz Austriacki. Wszystkie znajdujące się tu Austriacka i Rosyjska piechota stała w mieście, a jazda przed bramą Hanawską, w paradzie. O w pół do 11. wyjechał N. Imperator Rosyjski konno na gościnniec Hanawski naprzeciw N. Cesarza Austriackiego. Może o pół mili od miasta spotkali się z sobą Monarchowie, i wśród nieprzeliczonych tłumów ludu udali się do tomu, gdzie przy huku z dział odśpiewano *Te Deum* za chwalebne dnie pod *Lipskiem* i *Hanawą*. N. Cesarz Austriacki odprowadzał N. Imperatora Rosyjskiego do jego pałacu, po czém Imperator udał się do Cesarza Austriackiego i obiadował u niego. Radość ludu przechodzi wszelkie pojęcie. Wieczorem udali się Monarchowie na teatr, gdzie wystawiono operę: *Titus*, z muzyką *Mozarta*. Przybywszy do swej loży witani byli odgłosem trąb i kotłów, wśród natchucniejszych okrzyków. W nocy oświecone było miasto, a lud radośny snuł się tłumami po ulicach.

Z Moguncyi d. 1. Listopada.

Ogłoszono tu wczoraj następujący:

ROZKAZ DZIENNY

do 25 legii żandarmów.

Moguncya dnia 31. Października 1813
wieczorem o godzinie 10tej.

Żandarmowie, rozgłaszajcie wszędzie, że N. Cesarz zniszczył wczoraj w *Hanawie*, pod *Frankfortem*, połączone wojsko Austriacko - Bawarskie, które mu drogę zatamować usiłowało. N. Cesarz przybędzie jutro w mury *Moguncyi*. Zabrani w *Hanawie* ięncy idą tuż za zwycięzcą. Rozgłaszajcie dalej, że powrót naszego wspianego Monarchy rozchwiać powinien wszelką obawę i układy nieprzyjaciela, który zapewne nie będzie tak zuchwałym, iżby krok jaki po nad *Renem* przedsięwziął.

Niniejszy rozkaz dzienny przesłany był przez nadzwyczajnych ordynansów 1) z *Moguncyi* do *Germersheim*, 2) z *Moguncyi* do *Wezla*.

Każda brygada czytać będzie tę wiadomość i udzielać tego szczęśliwego wydarzenia władzom i wszystkim mieszkańcom.

Oficerowie żandarmeryi pośpieszą z ogłoszeniem iey na linii Reńskiej, a szczególniej między *Koblencz* i *Trewirem*, tudzież między *Kolonją* i *Akwizgranem*.

Putkownik 25. legii żandarmów.

(podp.) *Boissard*.

Z Paryża d. 21. Października.

Ponieważ podług ustaw zasadnych Państwa, tylko ciało prawodawcze stanowić może dani, a zgromadzenie się iego w porę wielkichby doznało trudności, głoszą przeto, że rząd zamyśla zebrać potrzebne 600 millionów na dalsze prowadzenie wojny przez dobrowolne ofiary; *Paryż* ma zrobić początek 20 millionami.

Dnia 15. przybył tu goniec z *Monachium* z wiadomością o zawartym między *Bawaryą* a sprzymierzonymi mocarstwami traktacie, co zazwyczaj głębokie sprawiło wrażenie. Królewsko-Bawarski Minister, Pan *Cetto*, zaczął się zaraz wybierać do odiazdu. Chciano wiedzieć, że *Dania* zamyśla także przystąpić do koalicji.

Pomiędzy wydanemi od niejakiego czasu wyrokami Cesarskimi, których nie ogłoszono, ma się także ieden znajdować, mocą którego zniesiony został Francuzki order trzech złotych run. (Order ten ustanowiony był w *Schönbrun* dnia 15. Sierpnia 1809., a dotychczas nikt go niebył otrzymał).

Z Wiednia dnia 3. Listopada.

Główna kwatera N. Cesarza była dnia 23. Października w *Gera*, dnia 24. w *Jena*, dnia 25. w *Weimar*, dnia 26. w *Tannroda*, dnia

27. w *Klauen* w lesie *Thuringskim*. N. Cesarz znajduje się w pożądanym stanie zdrowia.

Teatr wojenny. Generał Baron *Eckhardt* wszedł dnia 24. Października do *Bassano*, i posunął naprzód małe oddziały aż do *Castel-Franco*, *Citadella*, i *Wincencyi*.

Feldmarszałek Porucznik *Fenner* osadził *Mattarello*; Feldmarszałek Porucznik *Margrabia Sommariva* stał z wyborowem wojskiem w *Lavis*.

Generał Major *Stahremberg* wszedł dnia 25. zrana do *Udine*, i prawie o tymże czasie stanął tam Generał Baron *Vecsay*.

Arabia *Stahremberg* ruszył zaraz dalej do *Campo-formio* i *Codroipo*.

Generał Baron *Vecsay* szedł w kierunku do *St. Daniele*.

Słaba osada wyspy *Morozina* poddała się w niewolę wojenną wojsku Podpułkownika *Gawendy*. Miała tylko trzy działa. Ztamtąd pociągnął rzeczony Podpułkownik na oblężenie małej twierdzy *Grado*, która podług wszelkich wiadomości bardzo lichy w żywność opatrzona, a zatem nie będzie w stanie długiego dać oporu. Z upadkiem tej twierdzy cała okolica *Aquileja* oczyszczoną, a dowóz żywności dla wojsk Cesarzkich niezmiernie ułatwionym będzie.

Wice-Król Włoski nakazał pod dniem 11. Października nabór wojska z 15,000 ludzi, wydał także odezwę do ludu Włoskiego, zachęcając go do męstwa i obrony.

W okolicy tutejszego miasta zgromadzi się wojsko odwodowe.

Z Semlina d. 18. Października.

Także *Semendria* poddać się już miała wojsku Otomańskiemu, i *Serbię* uważać można jako zupełnie orężowi Tureckiemu uległą.

Przy zajęciu *Belgradu* znaleźli Turcy tylko

20 sądków prochu i kilka dział, ale tem więcej była.

Dnia 11. Października odwiedził *Recse* Basza Generała i dowódcę pogranicznego *Czerwinka* w *Semlinie* i długą z nim miał rozmowę. Głoszą, iż zapewniona jest amnestya wszystkim zbiegłym Serbiantom, jeżeli do kraju powrócą.

Rozmaite wiadomości.

Kwitnące *Lipska* okolice zamienione zostały od wojska Protektora Ligi Reńskiej w pustynię. Francuzi niszczyli z bezprzykładnem w historii nowego czasu barbarzyństwem. Wsie *Schönfeld*, *Probsthayda*, *Dösen*, *Delitz*, *Wachau*, *Liebertwolkwitz*, *Lindenau*, *Pfaffendorf*, *Connewitz*, *Gröbern* i t. d. leżą całkiem lub po części w popiołach; nad czem od lat więcej trzydziestu budowano i upiększano, wszystko to trzy dni wniwecz obróciły. Na półtóry mili wzdłuż, i na milę wszcz, tak jest ubity plac boju, iż ma podobieństwo boiowicy; cała ta wielka grozą przerażająca powierzchnia, dziś ieszcze (dnia 24. Października) okryta jest kaszkietami, tornistrami, płaszczami, pasami, bótami, kołami, osiami, dyszlami, wozami, końmi i ludźmi; ci i konie szeregami leżą tuż obok siebie; tak morderczo ogień wojsk sprzymierzonych gromił tym razem wojska Francuzkie. Niewolnicy Francuzcy zaięci są grzebaniem trupów i najmniej przez dwa dni będą jeszcze mieli do czynienia. Po przedmieściach *Lipska* widać na wielu domach ślady kul karabinowych; cztero-letniej córce Adwokata *Römisch* urwała kula działowa rękę w pokoju rodziców. W lazaretach w samym *Lipsku* leży przeszło 25,000 rannych, między którymi $\frac{4}{5}$ Francuzów; do tej chwili znaleziono 60,000 Francuzkich karabinów w mieście i na poboiovisku; co chwila znoszą ich więcej. Przyjęcie w *Lipsku*

Imperatora, Króla i Królewicza Szwedzkiego, unosiło wszystkich serca. Wszyscy mieszkańcy wszelkiego wieku, stanu i kondycji biegli naprzeciwko ich; wielu w niezwykłym uniesieniu rzucało się do ich nóg; tysiące głosów wydobywały się z głębi serca na ich powitanie; tysiące rzucało kapelusze na powietrze, tysiące wyriagało ręce ku swym wybawcom, błogosławiąc ich z łzami w oczach za wybawienie. Drogo *Lipsk* opłacił zasczyt odzyskanej orężem na jego niwach wolności Niemiec; wszakże oswobodzony dziś jego handel zagoi wnet cios, który mu *Napoleon*, zebraniem swego woyska w jego okolicy, zgotował. *Napoleon* nigdy niesprzyał *Lipskowi*, ponieważ znał prawe serca Niemiec jego mieszkańców. (Gaz. Wrocł.)

Jedna z gazet Francuzkich donosi wprawdzie pod dniem 19go Października, że Generał *Clauzel* odniósł dnia 13go t. m. przy Pirenejach znaczne korzyści nad wojskiem Angielsko - Hiszpańskim; stémwszystkiem partykularne listy z *Paryża* potwierdzają przeciwnie, że rzeczzone wojsko przeszło przez *Bidasoa*, postąpiło znacznie na gruncie Francuzkiem, zdobyło *St. Jean de Luz*, i zagraża *Baionne*. Według tychże doniesień, główna kwatera Marszałka polnego *Wellingtona* znajdowała się w *Ustaritz*, w cyrkule *Baiońskim*, a Marszałek *Soult* w ostatnich potyczkach, utracił do 10,000 ludzi i wielką liczbę dział.

Wszyscy mieszkańcy *Wenecyi* otrzymali rozkaz, ażeby się na 6. miesiący w żywność opatrzyli.

Pod *Piriac*, w departamencie Niższej *Loary*, odkryto w skałach nad brzegiem morskim żyły kruszcowe, które po zrobionem doświadczeniu, wydały cynę równającą się Angielskiej.

Dnia 23. Października o pół mili od *Stralsundu* na morzu, okręt mający na sobie 6000 cetnarów prochu, zapalwszy się, wyleciał z strasznym hukiem na powietrze; osada atoli wysiadła wpierwej z okrętu. Wszystkie okna w *Stralsundzie* popekały, a dwóch ludzi miało życie utracić.

Podług dzieła Barona *Wichmana* wydanego w *Lipsku*, pod tytułem: „Obraz Państwa Rossyjskiego, w najważniejszych onego statystyczno-politycznych względach“, składało się wojsko Rossyjskie w Czerwcu 1812 roku z 17,200 głów gwardyi Imperatorskiej, z 422,882 głów woyska polowego, z 84,300 głów woyska stojącego na załogach, z 1,113 głów korpusu inżynierów, z 13,920 inwalidów, z 100,000 woyska nieregularnego; razem z 636,415 ludzi, którzy podzieleni byli na 25 dywizyi, 347 batalionów i 384 szwadronów.

Przeprowadzano przez *Mińsk* dnia 15go Września Francuzkiego Generała *Vandamma* poymanego w niewolę w bitwie pod *Kulm*.

OBWIESCZENIE.

Kommissya do uregulowania zaległości miasta *Poznania* ustanowiona.

Gdy produkowanie Kommissyi kwitów podatkowych przez resp. Kontrybuentów nadzwyczajnym idzie oporem, i mimo że każdemu jest wiadomo, iako do rozpoznania i śledzenia zaległości podatków ustanowiona, dla dobra mieszkańców miasta Kommissya, już od Czerwca trudni się prostowaniem dostrzeganych wszelkich niezgodności i uchybień, niektórzy tylko JPP, Kontrybuenci kwity swoje do przyrzeczenia Kommissyi przetożyli, przeto postanowiła ieszcze raz nininiejszém wezwać wszystkich JPP. Właścicieli domów lub ich Administratorów, ażeby naydalej w przeciągu 4ch tygodni wszelkie kwity, bądź przez kasę, bądź przez Sekwe-

stratorów Skarbowych, wystawione, jeżeli w nich
jakowe spostrzegają wątpliwości, Komisji do
przejrzenia okazywali, inaczej bowiem, każdy
niniejszemu wezwaniu nie uległ, sam sobie winę
przypisze, gdy po upłynionym tym czasie sam
będzie musiał ponosić szkody, których się przez
przejrzenie rzeczonych kwitów, wysledzić dała.

Poznań dnia 12. Listopada 1813.

P. Zaydler, Kom. Ass. Pref.

Do zadzierżawienia. Termin licytacyi zadzie-
rżawienia tutejszych Kamelarnych partynencyi
na jeden rok, dnia 26. 27. b. m. popołudniu
o godzinie 2giej w Biorze Burmistrza tutejszego
odbywać się będzie, gdzie każdemu chce mają-
cemu wnieść w też daterżawę, za więcej dającą
kwotę wypuszczone będą.

Swarzędz dnia 7. Listopada 1813.

Goldammer, Burmistrz.

U W I A D O M I E N I E.

Uzyskawszy wskutek mey prośby pod dniem 6. m. b. uwolnienie od moiego dotychczasowego
urzędu, przy tutejszém głównym Magazynie sprawowanego, mam sobie za powinność uwiadomić
o tém Szanowną Publiczność, z oświadczeniem, iż JPan Höhne, dotąd Nadkalkulator w biurze
Prefekturalnym wydziału wojskowego, na moje miejsce nominowanym został.

Poznań dnia 16. Listopada 1813.

S. Krzyżanowski.